

slip fra 50 op til 1000 liter. De skibe, som er blevet pålagt vandforureningsafgiften, har oftest været i grupperingen af skibe med en størrelse til og med en brutotonnage på 3000, som er et mål for skibets størrelse.

Det forekommer, at der udover vandforureningsafgiften også pålægges en bødestraf for ulovlige udslip. Bødestrafpen pålægges den fysiske person, som er ansvarlig for udslippet, og kan ikke pålægges selskaber. Det er fra svensk side oplyst, at der gives op til ca. 10 bøder af denne type om året, der idømmes som dagbøder beregnet ud fra den pågældendes årlige indkomst.

Finland

I Finland har man et forbud mod udledning af olie eller olieholdige blandinger i finsk farvand. Overtrædelse af bestemmelserne kan straffes med bøder. Der er ikke mulighed for at afgøre sagerne med administrative bøder. Straffen kan under særlige omstændigheder stige til fængsel i op til 2 år eller ved grov miljøforurening i op til 6 år.

Der er som udgangspunkt tale om et personligt ansvar for forurenere, men der kan også idømmes juridiske personer straf.

Det er fra finsk side oplyst, at et lovforslag, der tager udgangspunkt i den svenske lovgivning forventes behandlet i det finske parlament i 2005. Lovforslaget indebærer etableringen af en olieforureningsafgift, der pålægges som en administrativ følge af overtrædelser af forbuddet mod udledning af olie eller olieholdige blandinger i de indre territorialfarvande, ydre territorialfarvande og Finlands eksklusive økonomiske zone. Der bliver tale om objektivt ansvar.

Afgiften foreslås pålagt skibets ejer eller reder, og beløbet fastsættes i henhold til en tabel, der tager udgangspunkt i udslippets omfang og skibets størrelse. Det fremgår af forslaget, at man skal kunne undlade at pålægge afgiften eller alternativt nedsætte denne, såfremt den afgiftspligtige påviser, at afgiften fremstår som åbenbart urimelig, fordi udledningen er sket i forbindelse med en nød- eller ulykkesituation eller ved lignende årsager.

Ifølge forslaget kan olieforureningsafgiften ikke pålægges den, som ved dom er blevet idømt straf for det pågældende udslip.

Det fremgår af det finske lovforslag, at størrelsen af de påtænkte afgifter svarer til de svenske afgifter. Udgangspunktet for det finske forslag er, at basisbeløbet fastsættes i loven, hvilket medfører, at eventuelle ændringer af basisbeløbet kun kan ske ved en ændring af denne. En eventuel ændring forudses at kunne blive aktuel, såfremt afgiftens præventive effekt svækkes,

eller hvis de svenske afgifter af tilsvarende årsager ændres.

Norge

Den almindelige borgerlige straffelov i Norge indeholder mulighed for bødestraf for overtrædelse af loven selv samt forskrifter udstedt i medfør af »Lov om statskontrol med skibes sjødygtighed«. Bøden er baseret på tilregnelser og kan pålægges både personligt og som et selskabsansvar.

Bødestørrelsen afhænger ikke alene af enkeltstående parametre som f.eks. udledningens mængde, skibets størrelse eller den pågældendes betalingsevne, men beror på en samlet vurdering af det pågældende ulovlige forhold, herunder om der er tale om forsæt, og om udledningen er sket med økonomisk gevinst for øje.

Det er oplyst, at der ikke er fastsat bødestørrelser, men at bøderne i praksis hidtil har ligget på beløb mellem 10.000 – 40.000 norske kroner (ca. 9.542 – 38.168 danske kroner) til kaptajnen/maskinchefen, mens der i enkelte tilfælde har været idømt bøder til rederier på ca. 200.000 norske kroner (ca. 190.840 danske kroner).

Tyskland

Overtrædelser af udledningsbestemmelserne er en overtrædelse af den tyske straffelov, og dermed inden for den almindelige anklagemyndigheds kompetence, hvorefter det er domstolene, der fastsætter straffens størrelse. Der findes således ikke mulighed for at afgøre en sag administrativt for disse overtrædelser. Bøden pålægges som et personligt ansvar.

Bødestørrelsen afhænger af dommerens vurdering, men baseres dog på mængden af udledt olie, omfanget af den forvoldte skade, graden af tilregnelser, om der er tale om gentagelsestilfælde og den anklagedes månedlige indkomst. I region Hamburg f.eks. varierer bødestørrelserne for udledninger på det indre territorialfarvand fra 1 x månedlig indkomst (for 10 liter og udvist uagtsomhed) op til 12 x månedlig indkomst (for 500 liter ved udvist uagtsomhed, eller ved udledning på 250 liter og udvist forsæt). Selv om de angivne bødestørrelser alene gælder for de indre territoriale farvande, har region Hamburg, som også er ansvarlig for håndhævelsen af den tyske havmiljølov i den eksklusive økonomiske zone i Nordsøen og Østersøen oplyst, at de vejledende bødeniveauer på de indre territoriale farvande også er vejledende for ydre territoriale farvande samt i de eksklusive økonomiske zoner.

Tysk lovgivning giver mulighed for at pålægge dagbøder fra minimum 5 og op til 360 dage på beløb